

8. Кантолинский М.И. Ценовые аномалии на российском фондовом рынке: факторный анализ и прогнозирование: дис. ... канд. экон. наук: спец. 08.00.10 «Финансы, денежное обращение и кредит» / М.И. Кантолинский; ФГБОУВ-ПО «Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации». – М., 2010. – С. 39.
9. Jacobsen B. Seasonal, Size and Value Anomalies / Ben Jacobsen, Abdullah Mamun, Nuttawat Visaltanachoti // Social Science Research Network. – August 2005. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=784186.
10. Пахомова І.Г. Оцінка сучасного стану, проблем та перспектив фондового ринку України / І.Г. Пахомова, Л.А. Фатєєва // Ефективна економіка. – 2014. – № 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3180>.
11. Фондовый рынок. BIN.ua. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bin.ua/news/finance/stockmarket/>.
12. Лукашов А. Теорія поведінкових фінансів та дивідендна політика компанії: за матеріалами cfin.ru. / А. Лукашов // Україна фінансова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ufin.com.ua/analit_mat/sdu/145.htm.

Мацелюх Н. П.

Национальный университет государственной фискальной службы Украины

ФОРМИРОВАНИЕ ЦЕНОВЫХ АНОМАЛИЙ НА РЫНКЕ ЦЕННЫХ БУМАГ В УКРАИНЕ

Резюме

Исследована сутність ценових аномалій на ринку цінних бумаг і обоснована їх класифікація. Виявлені причини формування ценових аномалій на ринку цінних бумаг України, які систематизовані по класифікаційним групам.

Ключевые слова: ценовые аномалии, рынок ценных бумаг, ценные бумаги, факторы ценовых аномалий.

Matseluh N. P.

National University of State Fiscal Service of Ukraine

PRICE ANOMALIES FORMATION AT THE UKRAINIAN SECURITIES MARKET

Summary

The essence of pricing anomalies in the securities market was investigated and their classification has been substantiated. Reasons of formation of pricing anomalies in the securities market of Ukraine were explained and organized by taxonomic groups.

Keywords: pricing anomalies, securities market, securities, factors of price anomalies.

УДК 336.717

Осадчий Є. С.

Рябий Р. А.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

РОЛЬ КАПІТАЛІЗАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КРЕДИТНИХ УСТАНОВ

Доведено, що визначальними факторами при формуванні довіри з боку вкладників, партнерів, інвесторів до кредитної установи є фінансова стійкість та стабільне зростання капіталу. Досліджено, що фінансова стійкість і стабільний розвиток мають бути не лише короткочасними досягненнями кредитних установ, а й їхніми стратегічними завданнями, від чого, своєю чергою, залежатиме динамічність ринкових перетворень і підвищення соціальних стандартів. Доведено, що фінансова стійкість кредитної установи – це його спроможність із максимальною ефективністю і мінімальним ризиком реалізовувати свої функції на ринку незалежно від впливу внутрішніх та зовнішніх факторів.

Ключові слова: фінансова стійкість, фінансова стабільність, капіталізація кредитних установ, управління ресурсною базою.

Постановка проблеми. Проблема забезпечення та зміцнення фінансової стійкості банків не породжена сьогоднішнім, вона має корені й у минулому, є складною та до кінця не розв'язаною. Вона є у розвинутих країнах ринкового типу, набула загальнонаціонального значення і для України, що значною мірою зумовлено специфікою розвитку вітчизняних кредитних установ, зокрема порівняно короткий період їхньої діяльності, необхідність працювати в умовах підвищеного ризику, що пов'язано з економічною та політичною нестабільністю в країні, а також порівняно з банками

провідних ринкових країн незначні обсяги власного капіталу. Саме тому ефективне управління та забезпечення власної фінансової стійкості має бути обов'язком та основним стратегічним завданням кожної кредитної установи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Із моменту зародження банківської системи проблема фінансового стану банків завжди залишалась актуальною. Нові історичні обставини потребують і нових підходів до теоретичних аспектів даної проблеми, переосмислення їх з урахуванням нових реалій суспільного життя. Цим і пояснюється ве-

лика кількість досліджень із даного питання, авторами яких є такі вчені-економісти, як Примостка Л.О. [4], Герасимович А.М., Кочетков В.М., Парасій-Вергуненко І.М. [1], Васюренко О.В., Шибиволок З.І., Бутинець Ф.Ф. [2], Кириченко О.А., Панова Г.С., Шеремет А.Д., Щербакова Г.Н. та ін. Даний факт говорить про багатогранне та достатньо диференціальне дослідження теорії та практики з цього питання, що, своєю чергою, дає широкі можливості для подальшого дослідження.

Огляд економічної літератури свідчить про неоднозначність поглядів учених на питання визначення та оцінки фінансового стану кредитних установ.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Діяльність кредитної установи в умовах ринку підпорядковується загальним його законам, а відтак, вимагає розробки адекватного механізму управління фінансовою діяльністю та капіталом, спрямованого на підвищення конкурентоспроможності кредитних установ. Важливу роль при цьому відіграє здатність менеджерів визначити міру фінансової стійкості власної кредитної установи, конкурентів та контрагентів. Саме тому однією із засад подальшого стрімкого розвитку фінансової та банківської систем України є пошук шляхів оптимізації фінансового стану банків.

Мета статті полягає у вирішенні завдань щодо активізації фінансової діяльності, а також зростання ресурсного потенціалу кредитних установ. Головне завдання діяльності фінансово-кредитних установ, як банківських, так і небанківських, полягає у забезпеченні руху фінансових ресурсів від кредиторів до позичальників та їхньої трансформації в часі та просторі в інші види з метою ефективного перерозподілу та спрямування на розвиток економіки. Для реалізації зазначеного завдання фінансово-кредитні інститути повинні значну увагу звернути на структуру та динаміку приросту власного капіталу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загальне визначення категорії «фінансовий стан» надає колектив авторів під загальним керівництвом А.М. Поддєрьогіна, де зазначено, що це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [3, с. 260].

У працях українських та зарубіжних учених можна зустріти ототожнення поняття «фінансовий стан» із поняттям «фінансова стійкість». Приклад того можна знайти у навчальному посібнику «Економічний аналіз діяльності комерційних банків» під авторством Васюренка О.В. та Волохатої Н.О., де розгляду поняття «фінансова стійкість» присвячено розділ «Визначення узагальнюючої оцінки фінансового стану комерційного банку». Зокрема, дана категорія висвітлюється так: «Фінансова стійкість комерційного банку – це динамічна інтегральна характеристика спроможності банку як економічної системи трансформації ресурсів та ризиків повноцінно виконувати свої функції та забезпечувати цілеспрямований розвиток, витримуючи вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища». При цьому складовими фінансової стійкості є (рис. 1).

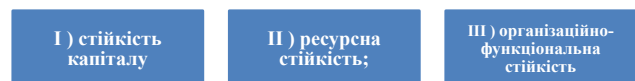

Рис. 1. Складові фінансової стабільності [6, с. 368, 374]

Масленченков Ю.С. ставить фінансову стійкість у залежність від відповідності діяльності кредитної установи нормативним узагальнюючим показникам, які синтезують характеристики економічних складових стійкості: обсяг і структура власних коштів, рівень доходів і прибутку, достатність капіталу, мультиплікативна ефективність власного капіталу, норма прибутку на власний капітал, ліквідність, створення доданої вартості кредитною установою. До прихильників такого розуміння фінансової стійкості належить Р. Шіллер, автор книги «Фінансова стійкість комерційного банку та шляхи її зміцнення» [7].

Деякі автори роблять спробу визначити фінансову стійкість у межах певних показників. Вони формують групу коефіцієнтів для оцінки фінансової стійкості комерційного банку на основі аналізу джерел його коштів, залежності від кредитів, розміру власних коштів відносно залучених та ін. Тобто з вищенаведеного можна зробити висновок, що фінансова стійкість кредитної установи тісно пов'язана з капіталом та процесом його капіталізації. Так, Національний банк України при рейтингуванні комерційних банків аналізує капітал як першу компоненту системи CAMELS.

Таблиця 1

Алгоритм розрахунку показників, що характеризують фінансову стійкість [2]

№	Найменування показника	Алгоритм розрахунку за балансом	Економічний зміст показника визначає
1	Коефіцієнт надійності	$K_n = \left(\frac{K}{3_k} \right)$	Співвідношення власного капіталу (K) до залучених коштів (3к). Рівень залежності кредитної установи від залучених коштів
2	Коефіцієнт фінансового важеля	$K_{\phi} = \left(\frac{3_k}{K} \right)$	Співвідношення зобов'язань банку (3) і капіталу (K), розкриває здатність кредитної установи залучати кошти на фінансовому ринку
3	Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів – достатність капіталу	$K_{yk} = \left(\frac{K}{A_{3\Delta r}} \right)$	Розкриває достатність сформованого власного капіталу (K) в активізації та покритті різних ризиків
4	Коефіцієнт захищеності власного капіталу	$K_{3k} = \left(\frac{A_k}{K} \right)$	Співвідношення капіталізованих активів (Ak) і власного капіталу (K). Показує, яку частину капіталу розміщено в нерухомість (майно)
5	Коефіцієнт захищеності дохідних активів власним капіталом	$K_{3\Delta} = \left(\frac{K - HA_{\Delta} - 3_{\Delta}}{A_{\Delta}} \right)$, де HA _Δ – недохідні активи; A _Δ – дохідні активи; 3 _Δ – збитки	Сигналізує про захист дохідних активів (що чутливі до зміни процентних ставок) мобільним власним капіталом
6	Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	$K_{\kappa k} = \left(\frac{A}{K_n} \right)$	Ступінь покриття активів (A) (акціонерним) капіталом (Ka)

А більшість науковців стверджують, що основними складовими фінансової стійкості є структура та стійкість капіталу.

Фінансова стійкість банку – це головна умова його існування та активної діяльності. Вона формується під впливом об'єктивних та суб'єктивних факторів і оцінюється за допомогою як окремих показників, так і зведених комплексних показників, які лежать в основі рейтингових оцінок діяльності банків.

Оціночні показники являють собою коефіцієнти, що розраховуються на основі даних балансу комерційного банку та звіту про прибутки і збитки. Національний банк України рекомендує при визначенні узагальнюючої оцінки фінансового стану банку використовувати загальновідому систему CAMELS.

Розглянемо групу коефіцієнтів, що характеризують фінансову стійкість банку. Спочатку визначимо найважливіші з них, а також приведемо алгоритм їхнього розрахунку та розкриємо їхній економічний зміст (табл. 1).

Отже, основними коефіцієнтами, які характеризують фінансову стійкість банку, є: коефіцієнт надійності; коефіцієнт фінансового важеля; коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів; коефіцієнт захищеності дохідних активів власним капіталом; коефіцієнт мультиплікатора капіталу.

Використання зарубіжного досвіду підвищення капіталізації банків має бути пов'язаний передусім із рекомендаціями Базельського комітету, які формують принципи надійного функціонування банків і кредитних установ. Свої рекомендації Комітет виклав у технічних документах, які мають назву «Базель» I, II, та III. Оскільки Україна перебуває в умовах економічної глобалізації, дуже важливим є імплементація положень «Базель II» та «Базель III».

Суть «Базеля II» ґрунтується на трьох опорах:

– Опора I. Вимоги щодо мінімального розміру власного капіталу з метою покриття: 1) кредитних ризиків; 2) ринкових ризиків; 3) операційних ризиків; 4) ризиків сек'юритизації.

– Опора II. Перевірка з боку органів банківського нагляду, яка передбачає: 1) оцінку ризиків та формування підвищених резервів для окремих банків; 2) інтенсивний та постійний контакт із банками; 3) дискреційні елементи нагляду.

– Опора III. Прозорість та ринкова дисципліна, яка вимагає розкриття банківської фінансової звітності для широкого загалу.

Найбільше уваги приділяється першій опорі, яка містить:

1) змінні вимоги щодо формування резервів для покриття збитків із кредитних ризиків. Головними ризиками вважаються кредитні, які можуть охоплювати ризик неплатоспроможності контрагента, ризик його ліквідності, ризик країни (якщо контрагент походить з іншої країни) тощо. Тепер банки власноруч можуть при виконанні певних умов розраховувати резерви для покриття збитків із ризиків на базі внутрішніх систем оцінки ризиків;

2) застосування інструментів пом'якшення ризику. Охоплюються гарантії та кредитні деривати, хоча тільки типу «кредитний дефолтний своп», «кредитно-дефолтне боргове зобов'язання» (як грошове забезпечення) та «свого повного повернення»;

3) вимоги щодо формування резервів для покриття збитків із операційних ризиків. Опера-

ційні ризики визначаються як «ризик збитків у результаті неадекватних або помилкових внутрішніх процесів, дій працівників та систем або зовнішніх подій» (у тому числі і юридичний ризик);

4) положення щодо операцій із сек'юритизацією активів. Цей пункт спрощує використання Asset Backed Securities, водночас Комітет намагається усунути джерело регулятивного арбітражу. Експерти вважають, що зменшаться операції із сек'юритизацією активів, які проводяться банками з метою вивільнення регулятивного капіталу. «Базель II» переважно звертає увагу на традиційну сек'юритизацію;

5) положення щодо операцій торгового портфелю. Уточнюються основні вимоги до позицій торгового портфелю, зокрема підкреслюється потреба в пруденційній оцінці таких позицій, особливо менш ліквідних.

Друга опора регулює процес перевірки банку органами банківського нагляду. По-перше, передбачається формування підвищених резервів для окремих банків, якщо рівень резервів банку не відповідає його ризиковому профілю. По-друге, органи нагляду отримують повноваження втручатися в діяльність банків із метою уникнення зниження капіталу нижче від мінімального рівня. По-третє, підкреслюється необхідність забезпечення інтенсивного та постійного контакту з банками.

Третя опора вимагає розкриття банківської фінансової звітності для широкого загалу. Такий інструмент застосовується з метою створення основи саморегуляції банків. Деякі експерти вважають таку форму регулювання для банківського сектору неадекватною.

Отже, для підвищення стійкості банків у несприятливих економічних умовах створено спеціальний документ «Базель II», орієнтований для всіх країн світу. Для підвищення стабільності, тому й прибутковості, у західних країнах використовують диверсифікацію ризиків банку, створення спеціальних резервів для різних установ, обмеження певних операцій, публічність звітів банків про фінансовий результат тощо.

Виклики глобальної фінансової кризи змусили Базельський комітет з банківського нагляду в грудні 2010 р. прийняти два документи – «Базель III: Загальні регуляторні підходи до підвищення стійкості банків і банківських систем» і «Базель III: Міжнародні підходи до вимірювання ризику ліквідності, стандартів і моніторингу». Нові стандарти є реформою регулювання капіталу та ліквідності на міжнародному рівні, наведеною на зміцнення банківського сектора, поліпшення його здатності витримувати шоки, що виникають унаслідок фінансових і економічних стресів незалежно від джерела їхнього походження, а також на зміцнення банківського регулювання і нагляду.

«Базель III» є новітнім у частині стандартів капіталу, підходів до визначення складу і нормативних вимог капіталу. Основні зміни в розрахунку капіталу (перший компонент «Базель II») спрямовані на збільшення мінімальних вимог до капіталу і покращання його структури. Зокрема, до його складу включається капітал I рівня (базовий капітал I рівня + додатковий капітал I рівня) і капітал II рівня (не менше 8% величини ризиків BP), причому кожен із цих рівнів має власне призначення [8].

Отже, протягом найближчих років мінімальний розмір власного капіталу банків повинен зрости до 10,5% активів, а мінімальний капітал повинен подвоїтися з 3,5% від величини активів до 7%.

Звісно, запропоновані заходи підвищують стійкість банківської системи, але виникає питання, наскільки. За нормальних умов ведення бізнесу, коли банки здатні оцінити свої ризики, для стійкої роботи банків необхідний набагато менший рівень капіталу. Отже, «Базель III» захищає банківську систему від невеликих циклічних ризиків, але навряд чи зможе захистити від системних криз на зразок кризи 2008 р. або боргової кризи в Єврозоні в 2010 р. (Греція), адже всі банки США, що постраждали від кризи 2008 р., мали капітал більше 10% від активів.

Щодо негативних наслідків запровадження «Базель III», то, по-перше, банкам у найближчі роки потрібно буде до трильйона доларів інвестицій в акціонерний капітал. По-друге, збільшення капіталу означає, що збільшиться вартість цього капіталу, тобто банкам доведеться збільшити свої прибутки удвічі, а для збільшення прибутків банки будуть вимушені піднімати відсоток за кредитами. По-третє, банківську систему, напевно, чекає низка злиттів і поглинань, що зменшить кількість банків і, відповідно, конкуренцію в банківській сфері, і стійкість системи (оскільки чим менше гравців, тим менш стійка вся система).

Рекомендації щодо зростання рівня капіталізації більшості кредитних установ зумовлені тим, що менеджери ставлять важливу стратегічну мету, досягнення якої потребує міцної ресурсної бази. Основний пріоритет у роботі кредитної установи – довгостроковий інтерес клієнтів.

Запропонуємо деякі джерела збільшення власного капіталу кредитних установ, які є найбільш привабливими з огляду на фінансовий стан та забезпечать суттєве підвищення рівня капіталізації:

- Зростання обсягу статутного капіталу за рахунок розміщення акцій власної емісії.

Наростити свій статутний капітал можливо шляхом збільшення номінальної вартості його акцій через реінвестування прибутку, а також унаслідок збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості шляхом залучення додаткових внесків від старих чи нових акціонерів.

Проте стимулюючим чинником прискорення капіталізації банку було б надання дозволу зборам акціонерів банків спрямовувати прибуток повністю або частково (наприклад, відповідно до рівня інфляції) на збільшення статутного капіталу пропорційно часткам засновників без справляння з них сум податків. Оподатковувати потрібно при продажі акцій чи паїв банку в установленому порядку, що посилить зацікавленість власників банків у спрямуванні прибутків на поповнення статутного капіталу.

- Нерозподілений прибуток банку.

Головним внутрішнім джерелом нарощення обсягів капіталізації для банку слід вважати прибуток, який водночас є функцією інвестиційної, фінансової та дивідендної політики.

- Використання гібридних інструментів капіталу банку.

Особливістю гібридних інструментів є те, що банк може залучити кошти інвесторів: не надаючи права власності, розміщуючи кошти на довгостроковій (іноді безстроковій) основі в обмін на сталість доходу.

- Залучення субординованого капіталу.

Аналізуючи нормативно-законодавчу базу та досвід банків щодо використання коштів субординованого боргу для нарощування власного капіталу, уважаємо, що банку доцільно використовувати це джерело підвищення рівня капіталізації.

- Продаж активів та оренда нерухомості.

Одним із методів поповнення капіталу є продаж активів, зокрема будівель, споруд, офісів, котрі належать кредитній установі, з одночасною довгостроковою їхньою орендою. Одним із можливих зовнішніх джерел зростання обсягу власного капіталу кредитної установи є бонусна емісія.

- Ефективна система корпоративного управління банку.

Міжнародні принципи корпоративного управління банків ґрунтуються на необхідності розроблення корпоративної концепції кожного банку на основі класичних функцій управління – планування показників діяльності, аналізу діяльності в контексті ефективних процедур надання банківських послуг, організації бізнес-процесів, координування дій між структурними підрозділами, ефективної мотивації працівників, контролю виконання встановлених планових показників у банку. Така концепція має забезпечувати компроміс інтересів між менеджментом банку та його акціонерами (власниками), тобто забезпечувати ефективну структуру корпоративного управління в банку.

Висновки. Отже, у нестабільних умовах національної економіки ефективне управління власним капіталом кредитної установи є запорукою активізації підприємницької діяльності, зміцнення фінансового стану, підвищення довіри економічних агентів до установи фінансової та банківської системи і розширення кредитної підтримки розвитку реального сектору економіки. Нарощування власного капіталу у стабільному розвитку кредитних установ може бути забезпечено за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел, вибір яких слід здійснювати з урахуванням усієї сукупності чинників, що визначають можливості та доцільність їхнього використання. Пріоритетними джерелами зростання рівня капіталізації на сьогодні є збільшення статутного капіталу, що може бути забезпечено за рахунок коштів існуючих чи нових акціонерів, а також реінвестування чистого прибутку. Залучення коштів на умовах субординованого боргу доцільно здійснювати з урахуванням переваг і недоліків, що притаманні цьому джерелу нарощування власного капіталу.

Список літератури:

1. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності: [навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.] / І.М. Парасій-Вергуненко. – К.: КНЕУ, 2003. – 347 с.
2. Петрук О.М. Банківська справа: навч. посіб. / О.М. Петрук; за ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця. – К.: Кондор, 2004. – 461 с.
3. Поддєрьогін А.М., Бурак Л.Д. Фінанси підприємств: [підручник] / А.М. Поддєрьогін, Л.Д. Бурак; кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін; 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 460 с.
4. Примостка Л.О. Макроекономічна рівновага та фінансова стійкість банків: теоретичний аспект / Л.О. Примостка // Фінанси, облік і аудит. – 2012. – № 12. – С. 148–155.
5. Аналіз банківської діяльності: [підручник] / А.М. Герасимович, М.Д. Алексеєнко, І.М. Парасій-Вергуленко [та ін.]; за ред. А.М. Герасимовича. – К.: КНЕУ, 2003. – 599 с.
6. Васюренко О.В. Економічний аналіз діяльності комерційних банків: [навч. посіб.] / О.В. Васюренко, К.О. Волохата. – К.: Знання, 2006. – 464 с.

7. Шілдер Р.І. Фінансова стійкість комерційного банку та шляхи її зміцнення / Р.І. Шілдер. – К.: Наукова думка, 1998. – 159 с.
8. Чуб О.О. Перспективи впровадження Базель III в умовах фінансової глобалізації / О.О. Чуб // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць Харківського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ. – 2012. – № 1 (12). – С. 18–25 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://khibs.edu.ua/images/userfiles/file/Zbirnik_1_122012.pdf.

Осадчий Е. С.

Рябий Р. А.

Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

РОЛЬ КАПИТАЛИЗАЦИИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ КРЕДИТНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ

Резюме

Определено, что ключевыми факторами при формировании доверия со стороны вкладчиков, партнеров, инвесторов к кредитному учреждению являются финансовая устойчивость и стабильный рост капитала. Исследовано, что финансовая устойчивость и стабильное развитие должны быть не только кратковременными достижениями кредитных учреждений, а и их стратегическими задачами, от чего, в свою очередь, будут зависеть динамичность рыночных преобразований и повышение социальных стандартов. Доказано, что финансовая устойчивость кредитного учреждения – это способность с максимальной эффективностью и минимальным риском реализовывать свои функции на рынке независимо от влияния внутренних и внешних факторов.

Ключевые слова: финансовая устойчивость, финансовая стабильность, капитализация кредитных учреждений, управление ресурсной базой.

Osadchuy E. S.

Riabyi R. A.

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

CAPITALIZATION ROLE INTO THE PROVIDING OF CREDIT INSTITUTIONS FINANCIAL STABILITY

Summary

The article is determining factors in the formation of trust from investors, partners and investors in the credit institution are financial stability and steady growth of capital. The author investigate the terms financial stability, it has not only short-term advances for credit institutions and their strategic objectives. The article proves that the financial stability of credit institutions – is its capacity with maximum efficiency and minimum risk to exercise their functions in the market regardless of the impact of internal and external factors.

Keywords: financial stability, financial stability and capitalization of credit institutions, management of the resource base.

УДК 336.221.4:336.225 (477)

Паславська Р. Ю.

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Виокремлено й згруповано проблеми формування та функціонування національної системи адміністрування податків. Запропоновано шляхи подолання цих проблем. Окреслено подальші напрями вдосконалення системи адміністрування податків в Україні з урахуванням європейського досвіду.

Ключові слова: Податковий кодекс України, податкова система, система адміністрування податків, платники податків, фіскальні органи.

Постановка проблеми. Основним джерелом доходів як Державного, так і місцевих бюджетів України є податкові надходження – фінансовий результат функціонування механізму адміністрування податків і зборів. Ефективність функціонування системи адміністрування податків, своєю чергою, визначає її ефективність податкової системи всієї країни. Саме тому одним із першорядних завдань податкової політики України на

сучасному етапі є вдосконалення системи адміністрування податків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню особливостей функціонування системи адміністрування податків в Україні присвятили свої праці такі вітчизняні науковці, як В.Л. Андрущенко, З.С. Варналій [1], О.М. Воронкова [2], Ю.Б. Іванов, А.Я. Кізіма, А.І. Крисоватий, В.М. Кміть, В.М. Мельник [3],